

MÁSOKÉRT EGYÜTT

Gemeinsam für andere

2021

69. évfolyam, 1. (884.) szám

ISSN 1026-2156

I. szám

A 2021. ÉV ÚTMUTATÓ IGÉJE

Jézus Krisztus mondja:

„Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!”

(Lk 6,36)

K E D V E S O L V A S Ó K !

Az éves útmutató igék különleges bibliai igehelyek, amik összefüggésben állnak a hónapra és az adott hétre választott igékkal. Ezen választott igéknek az a küldetésük, hogy mindannyiunknak segítsék a rendszeres bibliaolvasását, Isten igéjének megtapasztalását; kezdő lökést, bátorságot adjanak napjainkhoz és mondanivalójukkal kísérjenek bennünket. Az idei 2021. évre Lukács evangéliuma 6. fejezetének igéjét kaptuk: *Jézus Krisztus mondja: „Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas.”*

Másokért együtt újságunk idei első számát ennek az igének szenteljük.

Örömünkre szolgál, hogy lelkészünk, Wagner Szilárd jóvoltából most a megszokottabbnál hosszabb igei írással járhatjuk körbe ez évi útmutató igénket. Páll Csilla művészettörténésznek pedig köszönjük, hogy ezen bibliai mondathoz képzőművészeti alkotásokat is kapcsolhatunk.

Kívánom, hogy minden Olvasónkat ez az ige vezessen, irányítson egész évben!

A szerkesztő

ISTENTISZTELETEK ÉS GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Nagy örömmel hívunk és várunk mindenkit istentiszteleteinkre és gyülekezeti alkalmainkra.

Kérjük Testvéreinket, hogy kövessék, olvassák és használják a gyülekezeti honlapunkon (www.evangelikus-at.com) és Facebook-oldalunkon (www.facebook.com/evangelikusat) megjelent tartalmakat. Az esetleges változásokról is itt tájékozódhatnak.

BÉCS – AUFERSTEHUNGSKIRCHE (Lindengasse 44a, 1070 Wien)

Március 7.	11 óra	Istentisztelet
Április 11.	11 óra	Istentisztelet

GRAZ – HEILANDSKIRCHE (Kaiser-Josef-Platz 9, 8010 Graz)

Március 14.	16 óra	Istentisztelet
Április 18.	16 óra	Istentisztelet

KÖSZÖNET

Kedves Olvasóink!

Ezúton szeretnénk megköszönni nagylelkű adományait, melyet adakozási felhívásunkra küldtek. Nagy öröm számunkra, hogy ilyen sokan becsülik munkánkat és támogatják anyagilag, hogy fenn tudjunk maradni, hiszen kis gyülekezet révén nehezebb pénzforráshoz jutnunk.

Szíves adományait továbbra is várjuk (*IBAN AT70 1100 0002 3041 9100*).

Kérjük, hogy az utalásra írják rá: „*Spende AMEGY*“.

Isten áldása és kegyelme legyen mindannyiunkkal!

A presbitérium nevében hálás köszönettel: *Andorka Hanna felügyelő*

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Lelkészi hivatal:

Capistrangasse 2/15 1060 Wien,

+43 (0) 677 62906270

E-mail: maegy.austria@gmail.com

Honlap: <https://www.evangelikus-at.com/>

Facebook: www.facebook.com/evangelikusat/

D A S L E S E B U C H Z U R J A H R E S L O S U N G 2 0 2 1

Legyetek irgalmasok, amint a Ti Atyátok is irgalmas!

Jézus azt parancsolta nekünk, hogy legyünk irgalmasok amint mennyei Atyánk is irgalmas.

A mindennapi életünkben ez egyáltalán nem olyan könnyű!

A könyvben az egyház és a társadalom több mint 40 szerzője szembesül ezzel a kihívással. A történelem nagy példaképein és aktuális példákön keresztül mondják el, hogy hogy lehetséges ma az irgalmasságot megélni.

Beszámolnak arról, hogy hogyan tapasztalták meg az irgalmasságot (vagy az irgalmatlanságot) gyermekkorukban és hogy élték meg saját maguk az irgalmat vagy maradtak adósak vele.

A személyes vallomások és a bibliai szemlélet egy egész éven át inspiráló kísérővé teszik ezt a könyvet az útmutató igéhez.

(Ajánló a könyvhöz)

Ú T M U T A T Ó

A B I B L I A R E N D S Z E R E S O L V A S Á S Á H O Z

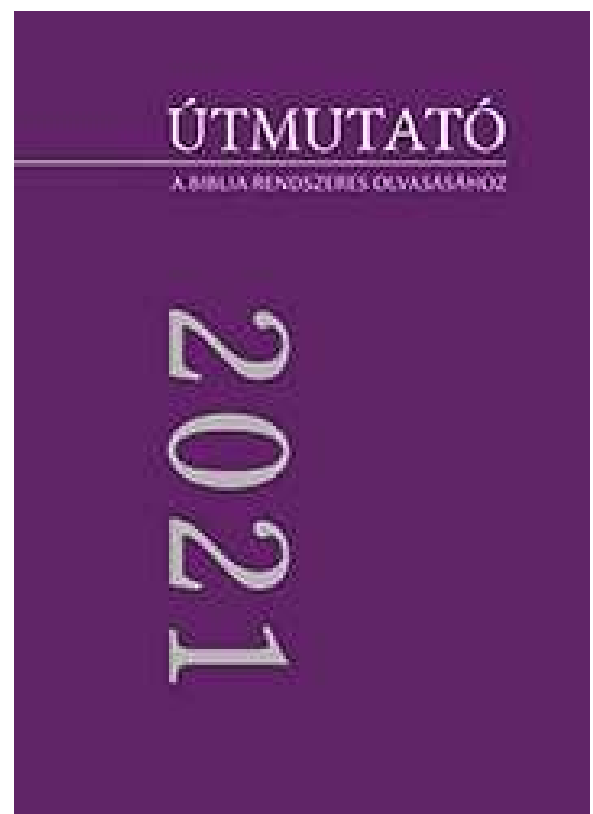
A 2021. év igéje

Jézus Krisztus mondja: „*Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!*” (Lk 6,36)

Az Útmutató igazi értéke nem abban van, hogy közel három évszázada évről évre megjelenik, és nem is abban, hogy a világ minden részén használják, több mint ötven nyelven olvassák, és hogy általa százezrek és milliók kapcsolódnak össze egy hatalmas virtuális közösséggé, hanem hogy abban nyújt segítséget, hogy Isten igéjét rendszeresen olvassuk, és a mindenség Urával élő kapcsolatban járjuk utunkat.

Az idei évben az irgalmas Isten nemcsak kísérsni szeretne bennünket, hanem tanítani is, hogy ne csak elfogadjuk irgalmát, de adjuk is tovább rászoruló embertársainknak – úgy, ahogyan azt Jézus tette.

Szerkesztette: Tamásy Tamás, Luther Kiadó, 2020

<https://www.lutherkiado.hu/elokeszuletben/542-utmutato-2021>

A Z I R G A L M A S S Á G (A) V Á L S Á G B A N

Kettős érzésem van, amikor a 2021. év igéje irgalmasságra szólít fel. Egyrészt az a kérdés foglalkoztat, hogy hányan használják vajon ezt a szót a mai beszélt magyar nyelvben, s vajon ha használják is, mit értenek pontosan alatta. Másrészt akár használjuk, akár nem, feladatunk van vele, hiszen az évi igefelszólító mondata mégiscsak Jézus Krisztustól, a Szentírásból származik...

Talán azt is azonnal észrevesszük, hogy itt valaki nagyon magasra tette a mércét. A Bibliában sok helyen találunk útmutatásokat, parancsokat, amelyek alapján körvonalazódik az Isten akarata szerinti érték- és életrend, valamint az is, hogy a nem annak szellemében élt életnek milyen kilátásai vannak. Ilyen direkt módon azonban egyik sem kapcsolja össze és vonatkoztatja egymásra az emberi és az isteni cselekedeteket, mint ez a mondat: „*Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!*” Lehet-e bármiféle kétségünk afelől, hogy ebben az összehasonlításban az ember mindig elbukik? Ezért van az, hogy a címben - *Az irgalmasság (a) válságban* - nem csak a jelenlegi élethelyzetünk és az abban felfedezendő feladatainkra szerettem volna utalni, hanem arra is, hogy úgy látom, a világ koronavírus-válsága mellett az irgalmasság válságával is meg kell küzdenünk.

Azt fontos hangsúlyozni, hogy sem az isteni indítatás létezését, sem a valós igényt az irgalmasságra nem lehet tagadni. Itt az auszriai evangélikus körökben már a naptári év kezdete előtt erre a bibliai igére hivatkozva szólaltak meg sokan a görögországi menekülttáborokban uralkodó viszonyok javítása, a táborok evakuálása és a lakók - mindenekelőtt gyermekek és családok - befogadása érdekében. Ha nem is mi tesszük, hanem a képviselőletünkben mások, és ha nem is a közvetlen környezetünkben történik, hanem a világ egy másik pontján, akkor is az irgalmasság gyakorlásáról van szó. S ha nem

tesszük, minden bizonnyal az Isten színe előtt is adósak maradunk vele.

Éppen ezek a helyzetek sokszor azok, amelyek demotiválóan hatnak ránk, csakúgy mint sok más élethelyzet a közvetlen környezetünkben, amelyek szemlélése közben vagy az irgalmatlanság önigazolásának jól ismert mondata hangzik el:

„*Saját maga tehet arról, hogy ebbe a helyzetbe került.*”; vagy a kilátástalanság érzésével megfogalmazott összegzés: „*Minden segítség csupán csepp a tengerben.*”

Mindezt átgondolva újra arra a következtetésre jutunk, hogy keresztény emberekként az a legjobb, ha a gyakran hangoztatott, érdekezérelt bölcseségek helyett a Szentíráshoz fordulunk. Az év, a hónapok, a hetek és a napok kijelölt igéi közvetlenül valóban rendszeres bibliaolvasásra igyekeznek indítani mindenkit, van azonban egy ennél fontosabb céljuk is. Ez pedig az, hogy közvetítsék azt az értékrendet, amely az irgalmasság témáját is segít belehelyezni a világ Isten által alkotott rendjébe, és ezzel az ember hétköznapi életébe is.

Jézus az irgalmasság gyakorlására nézve az irgalmas samaritánus bibliai történetében (Lukács evangéliuma 10, 25-37.) ad útmutatást. A jól ismert történet néhány alapvető tanulságát érdemes emlékezetünkbe idéznünk. Az első mindenképpen az, hogy sem a segítő, sem a segítségre szoruló esetében nem jelenthetnek akadályt azok a különbségek, amelyek emberi megítélés szerint elválaszthatnak a másiktól: származás, társadalmi helyzet, funkció, világlátás, stb. A samaritánus azért segít, mert felismeri a valódi szükségletet és megvan benne az irgalmasság lelkülete. E kettő közül bármelyik elem hiányában a többiekhez hasonlóan ő is sorsára hagyta volna a bántalmazott és kirabolt embert.

Az irgalmasság gyakorlása anyagi áldozatvállalást is jelenthet. Fontos megfigyelés, hogy a samaritánus is folytatja az útját, végzi a feladatait, mégsem hagyja ott kilátástalan helyzetben irgalmassága tárgyát, hanem pénze rendelkezésre bocsátásával gondoskodik a jövőjéről egészen addig, amíg élete újra önállóvá válhat. Az irgalmasság középpontjában tehát mindig a szűkséget szenvedő ember van, aki miközben megkapja a segítséget, mindvégig megőrizheti emberi méltóságát, mert segítőjében az irgalmas Isten tekint rá.

A valós szükség észrevétele, az elválasztó falak tudatos ledöntése, áldozathozatal, anyagi veszteségek, feláldozott idő és energia: mindez része az isteni irgalmasság gyakorlásának. Ezért van a válság idején válságban az irgalmasság cselekvése is.

Ugyanakkor a megvalósítás számtalan lehetősége adott. Az isteni motivációnak nem vagyunk híján, hiszen Isten Jézusban e földi körülmények között

mutatta meg az utat, és Szentlelkének erejével újra és újra el is indít rajta. A minket körülvevő helyzetet akár motiválónak is tekinthetjük: soha ennyi állását, megélhetését elvesztő, a bezártságot nehezen viselő, megtévesztett és félrevezetett, az állami vezetésbe és közvetlen környezetébe vetett bizalmát elveszített, a „lockdown-ok“ következményeit ártatlanul viselő ember nem vett körül minket.

Bizonyára a legtöbb esetben nem tudunk nekik mindent megadni, ami az igényeik vagy akár az elképzeléseink szerint is szükséges lenne. Az azonban nem kétséges, hogy azt meg tudjuk nekik adni, amivel Isten meg akarja ajándékozni őket, és ami ezáltal nem csak a konkrét helyzet értelmezésében segít, hanem jövőképet is biztosít. Ezen az úton járva sok örömteli tapasztalatot kíván:

Wagner Szilárd, lelkész

C A R I T A S A K É P Z Ő M Ű V É S Z E T B E N A V A G Y A Z E R É N Y E K Á B R Á Z O L Á S A

A 2021-es év igéjéhez „Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas,, (Lk 6,36) sok művészi alkotás társítható. Ezek az irgalmasság megnyilvánulásait különböző módon ábrázolják, de egy egységes vallási kánon (elfogadott felfogás) szerint.

A kereszténység kezdetei óta, az elvont erkölcsi fogalmakat, mint az emberi erényeket és bűnöket, két csoportba osztották, hogy ezeket a helyes, keresztényi magatartás tanításakor használni lehessen.

A **hét főbűn**höz számították a kevélységet, a fősévényt, a bujaságot, az irigységet, a torkosságot, a haragot és a jóra való lustaságot. Ezzel szemben, a **három fő- vagy isteni erény** között legfontosabb a latin néven ismert **Caritas**, görögül *Agape*, magyarul *felebaráti szeretet, irgalmasság, vagy jótékonyág*.

Ennek alapját Pál apostol a korinthusziakhoz írt első levelében (13,13) találhatjuk:

„Most azért megmarad a **hit, remény, szeretet**, e három; ezek között pedig a legnagyobb a szeretet“.

Lényege az Isten iránti rendíthetetlen szeretet és az embertársak iránti jólelkű, bölcsen adakozó és önzetlen magatartás. Célja, hogy a békesség (*pax*), az igazságosság (*justitia*), az öröm és a jóság uralkodjék az emberek között.

Caritas és két „testvére“ **Spes** (hit) és **Fides** (remény) mindig női alakban jelennek meg a képzőművészeti alkotásokban, attribútumaikkal (ismertetőjeleikkel) egyben. Íme néhány példa:

A **hit** jelképe lehet kehely, kereszt vagy égő gyertya. A **remény** szimbóluma horgony, hárfa vagy fáklya. A **szeretetet** pedig gyermek, lángoló szív, gyümölcs, kenyér vagy akár egy a szívet gyermekeinek odaadó pelikán képviselheti.

A baloldali képen a Perugia városában álló Szent Ferenc templom oltárának predellájára festett három főerény látható. Raffaello Santi (1483-1520), az olasz reneszánsz festőművész alkotása ma a *Vatikáni múzeumban* található. A három sávban elhelyezett allegorikus női alakot a rájuk jellemző kellékek alapján tudjuk beazonosítani. Legfelül a *Remény* összetett kézzel és két türelmesen áhítatoskodó angyal kíséretében imádkozik.

Középen, az ifjú nőt az *Irgalmasságot* vagy *Caritast*, öt kisgyermek dédelget. Mellettük, egy hátán égő szívet hordó angyal és egy tálból szőlőt szóró másik angyal viselik az attribútumokat. Legalul, a *Hit* egy ostyás kelyhet tart kezében, két oldalán két kisangyal kőtáblákat mutat felénk, amin talán a szentírás szövege olvasható. A festmény eredetileg ún. *Grisaille*, ami márvány-szobrok fekete-fehér-szürke ábrázolása egy képen.

Az európai kereszténység egyik legismertebb, irgalmasságáról híres alakja **Árpád-házi Szent Erzsébet** vagy **Elisabeth von Thüringen**

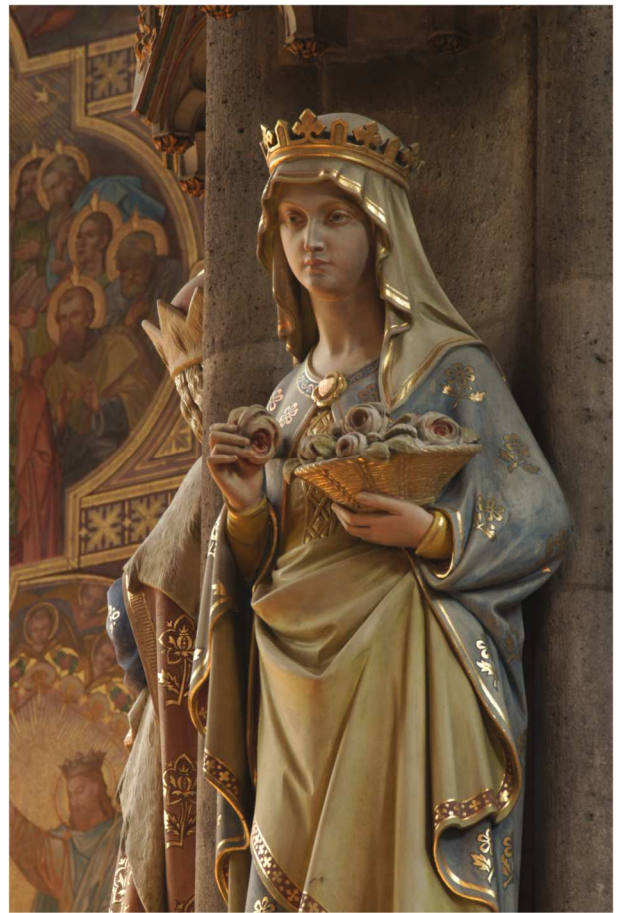
(1207 Sárospatak-1231 Marburg).

Erzsébet a könyörületeség jelképévé vált egész Európában. Kultuszának köszönhetően számos templom, festmény, szobor és zenemű őrzi emlékét. Rövid életéről születtek legendák is, amelyek írásokban és művészi ábrázolások révén hamar elterjedtek.

Erzsébet, II. Endre magyar király és a bajor Merán-Andechsi Gertrúd lánya volt. A kor főúri szokásának megfelelően, már négy éves korában Wartburgba (!) vitték a thüringiai tartományi gróf fiának jegyeseként. 1221-ben lépett házasságra az ifjú IV. Lajos gróffal. Három gyermekük született.

Lajos egy keresztshadjárat közben, 1227-ben meghalt és özvegye Erzsébet gyermekeivel együtt elhagyta Wartburg várát.

Több város után végül Marburgban telepedett le, ahol minden vagyonát egy kórház építésére és fenntartására költötte. A korának egyik legbefolyásosabb alakja, Assisi Szent Ferenc volt a példaképe és a kórházának patrónusa is. Ezért Erzsébet élete utolsó éveit teljes szegénységben és aszkézisben töltötte. Már szent híre volt, amikor 1231-ben igen fiatalon meghalt. Életrajzai és legendái olyan epizódokkal szőtték körül alakját, hogy az minél jobban megfeleljen annak az eszményképnek, amelyre a kornak szüksége volt. Kiemelném, hogy a marburgi *Elisabethkirche* és a kassai dóm is Erzsébet nevét viselik és tele vannak olyan gótikus művészi alkotásokkal, mint a szárnyas főoltár vagy az arany ereklyetartó, amelyek a Szent jótékony-ságát és csodáit dicsőítik.

Fenti képen a bécsi *Votivkirche*-ben található Szent Erzsébet szobrot láthatjuk, kezében egy kosár rózsával, ami attribútumává vált. Ez az ún. *Rózsacsoda* legendából származó motívum:

Erzsébet özvegyként is rendszeresen gondoskodott a szegényekről, amit sógora Henrik gróf rossz szemmel nézett. Egyik télen, amikor ismét kenyeret osztott a rászorulóknak, Henrikkel találkozott, aki megkérdezte, mit visz kosarában. Erzsébet ijedtében azt válaszolta, hogy rózsákat. Amikor kinyitotta kosarát, cipők helyett valóban rózsák voltak benne. A legenda szerint tehát Isten nem akarta, hogy hazútságan kapják a jóságos hercegnőt.

Fotók: Püspöky Apor (Szent Erzsébet szobor),

<http://www.glaube-und-kirche.de/tugenden.htm> (Santi)

Források: Sz.Jónás Ilona; Árpád-házi Szent Erzsébet, 1989.

Wikipedia.

Páll Csilla, művészettörténész

Impressum

Medieninhaber und Herausgeber:

Presbyterium der

Ungarischen Evangelischen Gemeinde

A.B. in Österreich A-1060 Wien,

Capistrangasse 2/15

Tel. +43 650 58 777 12,

E-mail: maegy.austria@gmail.com

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Erscheinungsort: Wien

Verlagspostamt: A-1060 Wien

Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Richtung der Zeitung:

Informationen über die Tätigkeiten und

Veranstaltungen in der Pfarrgemeinde

Redaktion: Lektorin Zita Szeitl-Eibinger

Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.

IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Február hónap igéje:

„De ne annak örüljétek,

hogy a lelkek engedelmeskednek nektek,

inkább annak örüljétek,

hogy a nevetek fel van írva a mennyben.

(Lk 10,20)

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK

SZERETETTEL KÍVÁNUNK

BOLDOG ÚJ 2021. ÉVET!

